

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ คือ กองทุนที่ลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้น โดยความสมัครใจ ประกอบด้วยเงินที่ลูกจ้างจ่ายสะสมและเงินที่นายจ้างจ่ายสมทบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างเมื่อเกษียณหรือออกจากงาน ดังนั้น การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจึงจัดได้ว่าเป็นสวัสดิการอย่างหนึ่งที่ทำให้แก่ลูกจ้าง เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและทำงานกับนายจ้างยาวนาน นอกจากนี้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังถือเป็นการออมที่สำคัญ เพื่อประโยชน์ในยามชราภาพของลูกจ้าง ปัจจุบัน กิจกรรมต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญต่อกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากขึ้น

กฎหมายกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งผู้จัดการกองทุน โดยให้คณะกรรมการบริหารกองทุน คัดเลือกจากสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกำหนดให้มีการตรวจสอบบัญชีของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

การบัญชีสำหรับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นการบัญชีที่มีลักษณะเฉพาะ และปัจจุบันสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีเรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543 ดังนั้น จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงวิธีการตรวจสอบบัญชีของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และศึกษาถึงกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงวิธีการตรวจสอบบัญชีของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
2. เพื่อศึกษาถึงวิธีการบัญชีและการแสดงรายการในงบการเงินของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
3. เพื่อศึกษาถึงระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาและเก็บข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source)

ศึกษาค้นคว้าจากรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและงบการเงินของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สหทรัพย์ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ประจำปี 2543 และรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและงบการเงินของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) และมูลนิธิสถาบันส่งเสริมเทคโนโลยี ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ประจำปี 2543

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source)

ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ กระจายทำการของผู้สอบบัญชี รายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้งเอกสารและรายงานของหน่วยงานต่าง ๆ

นิยามศัพท์

“กองทุน¹” หมายถึง กองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้น และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วยเงินที่ถูกจ้างจ่ายสะสม เงินที่นายจ้างจ่ายสมทบ รวมทั้งเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้และผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว เพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างในกรณีที่ลูกจ้างตาย หรือออกจากงาน หรือลาออกจากกองทุน

“นายจ้าง²” หมายถึง ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้าง ไม่ว่าจะส่วนบุคคล ธรรมดาหรือนิติบุคคล และไม่ว่าการตกลงนั้นจะมีสัญญาเป็นหนังสือหรือไม่

“ลูกจ้าง³” หมายถึง ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างโดยได้รับค่าจ้าง ไม่ว่าจะมิสัญญาเป็นหนังสือหรือไม่

“กิจการลงทุน⁴” หมายถึง กิจการทุกประเภทที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน

“เงินลงทุน⁵” หมายถึง สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อเพิ่มความมั่งคั่งให้กับกิจการลงทุน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของผลประโยชน์ที่จะได้รับ (เช่น ดอกเบี้ย ค่าสิทธิ เงินปันผล และค่าเช่า) หรือในรูปของราคาที่เพิ่มขึ้น

¹ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.2530 (กรุงเทพฯ : เวลเชิร์ฟ, 2544) หน้า 101.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 102.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 102.

⁴ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 42 เรื่องการบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน (กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลิฟวิ่ง, 2542), หน้า 4.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงวิธีการตรวจสอบบัญชีของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
2. ทำให้ทราบถึงวิธีปฏิบัติทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน คือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 42 เรื่อง การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน
3. ทำให้ทราบถึงระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University